

Za překlad z polštiny byla oceněna studentka Fakulty filozofické

Zpravodaj.upce.cz, 30.5.2018

Studentka Fakulty filozofické Eliška Novotná uspěla v překladatelské soutěži Ostravské univerzity a získala čestné uznání za překlad z polštiny. Navázala tak na své předchůdce, studenty Univerzity Pardubice, kteří se bravurně vypořádali s polskými texty v předchozích dvou letech.

Ostravská Univerzita vyhlásila studentskou soutěž Den s překladem letos již potřinácté. Přihlásit se mohl každý, kdo si chtěl zkusit překlad z jiného jazyka – tedy angličtiny, ruštiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny, ale i méně běžných jazyků, např. latiny či portugalštiny. Odborná komise pak hodnotila texty a studentům poskytla cennou zpětnou vazbu. Jedinou podmínkou soutěže je, že účastník musí být studentem bakalářského nebo magisterského oboru.

Výběr překládaného textu

K překladu si může student vybrat jakýkoliv původní text, nejlépe dříve nepřeložený, ale ani to není překážkou v účasti – v případě již dříve přeloženého textu musí dodat patřičný komentář a hodnocení předešlého překladu. Eliška Novotná, která je studentkou magisterského oboru Kulturní dějiny: Kulturně historická slavistika – polský modul, pro svůj překlad vybrala prózu od spisovatele a novináře Zbigniewa Nienackého, autora převážně dobrodružných knih.

Název díla, které si studentka zvolila, je „Wielki las“ (Velký les) a jedná se o prózu, v Polsku vydanou poprvé v roce 1987. Hodnotitelé ocenili především složitost textu, ale i práci s autorovou velkorysou slovní zásobou. Mimo jiné byla velkým plusem i schopnost přenést atmosféru prózy, při níž přeložený text neztrácí nic ze své původní lyriky, lehkosti textu a pocitu napětí, v němž Nienacký své čtenáře udržuje.

Hodnocení od dvou odborníků

Aby bylo hodnocení spravedlivé, text, který může být ve dvou kategoriích v každém jazyku, a to buď literární (próza, poezie, drama) nebo neliterární (publicistický, populárně-naučný), zasílají účastníci anonymně a poté jsou hodnoceny dvěma odborníky z Univerzity v Ostravě. Ti pak vypracovávají posudek. Poté mají soutěžící možnost také přijet do Ostravy a účastnit se akce Den s překladem, kde probíhá nejen vyhlášení výsledků a předání diplomů, ale i přednášky a překladatelské workshopy.

Polština pardubickým studentům „sedí“

O tom, že na naši studenti prokazují nejen výborné znalosti a talent, svědčí také to, že v předchozích dvou letech překladatelskou soutěž Ostravské univerzity vyhráli v kategorii polštiny taktéž naši studenti – Jakub Podzorny a Pavlína Parchanská. Tyto úspěchy rozhodně svědčí i o kvalitní výuce jazyka a podpoře studentů v jejich mimostudijních aktivitách.

Významným činitelem, který také přispívá ke znalosti jazyka, cizí kultury a osvojení si zevrubných znalostí zahraničních historických reálií, ale i povědomí o současném dění, které jsou při překladu neméně potřebné než jazyková vybavenost, je povinný výjezd ve druhém ročníku slavistických bakalářských studiích. Eliška Novotná se v rámci tohoto výjezdu přihlásila na studijní Erasmus pobyt, který strávila v polských Katovicích.

Akademici mají skvělý přístup k výuce i studentům

Původně chtěla studovat angličtinu, když to ale při přijímacím řízení nevyšlo, dostala nabídku studovat polštinu, slovinštinu nebo bulharštinu společně s historií. Protože pochází z vesnice, která leží nedaleko polských hranic, sousední jazyk byla jasná volba. Eliška Novotná je nakonec ráda, že to takhle dopadlo, protože ji polonistika moc baví.

Jste držitelkou čestného uznání v překladatelské soutěži na Filozofické fakultě Ostravské univerzity za překlad z polštiny. Jak taková soutěž probíhá?

Nejdříve si zvolíte, jaký druh textu budete překládat. Výběr není nijak ohraničený, pouze při překladu díla, které už bylo v minulosti přeloženo, bylo potřeba uvést v čem je váš nový překlad inovativní a v čem se liší od již existujícího překladu. Já se rozhodla pro ještě oficiálně nepřeloženou prózu „Wielki las“ (Velký les, pozn. red.) spisovatele Zbigniewa Nienackého, u níž bylo podmínkou přeložit sedm až deset normostran.

Komise ocenila nejen výběr předlohy, která je náročná svou skladbou, bohatou lexikou, metaforičností a poetikou. Vyprávění je čtivé. Kolik studentů si zvolilo polský jazyk?

Když jsem odesílala soutěžní překlad, tak jsem netušila, kolik lidí se zúčastní v kategorii pro polský jazyk. Při předávání čestných uznání zazněla informace, že byly zaslány čtyři soutěžní překlady z polštiny a pouze jeden byl vybrán na udělení čestného uznání. Sice to zní, že konkurence nebyla nijak moc veliká, ale šanci na získání ocenění jsme měli všichni stejnou. Například v kategorii anglického jazyka získali čestné uznání hned dva účastníci, z čehož odvozují, že v této soutěži nezáleží na počtu zúčastněných, ale hlavně na kvalitě překladu.

Na jaké problémy jste při překladu narazila?

Největším problémem pro mě bylo vyhledávání vhodných ekvivalentů pro slova týkající se lesní struktury a celkově si dávat pozor na slova, která zní podobně jak v češtině, tak v polštině, avšak jejich význam se liší.

Překladatelskou soutěž v roce 2015 a 2017 vyhráli také studenti z naší univerzity. Zdá se, že polštině se na pardubické univerzitě daří. Jakým způsobem jste podporováni ze strany akademiků?

Myslím si, že vše závisí od přístupu. Akademici, kteří vzdělávají polonisty, mají skvělý přístup ke svým studentům, a to se právě vrací formou takovýchto úspěchů. Také nás průběžně informují o různých zajímavých polonistických akcích a soutěžích (jako byla například tato) nebo nedávno jsme se účastnili exkurze na Polskou ambasádu v Praze společně s dalšími polonisty z Ostravy a Brna. Nejdůležitější formou podpory ze strany univerzity je však to, že tento obor nadále udržuje, ačkoliv ho studuje velice málo

studentů. Já jsem například ve svém ročníku na polonistice sama, nade mnou v ročníku jsou dvě spolužačky a obdobná situace je i v ročnících na bakalářském studiu.

Strávila jste v rámci studia nějaký čas na polské univerzitní půdě?

V Polsku jsem byla na Erasmu v roce 2015 v rámci bakalářského studia. Strávila jsem letní semestr na Slezské univerzitě v Katowicích. Byla to úžasná zkušenost, seznámila jsem se se spoustou zajímavých lidí a dodnes na to ráda vzpomínám.

Zdroj: <http://zpravodaj.upce.cz/studenti/2018/eliska-novotna-oceneni-preklad-polstina/>